

How to ELEVRÅD

Ifølge opplæringsloven § 11-2 og § 11-6 skal alle ungdomsskoler og videregående skoler ha elevråd som jobber med blant annet læringsmiljø, arbeidsforhold og velferdsinteressene til elevene. Elevråd gir større gjennomslagskraft for elevene på skolen. Man kan trø på en maur, men man stapper sjeldent foten nedi en maurtue. Når man er sammen, er man er sterk og kan gjøre en forskjell. Det er utallige måter å jobbe som elevråd, og dette skal gi deg innsikt nok til å kunne arbeide for elevene for fullt.

Som tillitsvalgt er det viktig å tenke på at man er valgt til å være en representant for klassen og elevene. Man må være åpne for alle saker og alle elever, uansett hva du synes om det eller dem i første omgang. Samtidig kan du ikke bare sitte på baken og vente at ting skal strømme inn, du må ta initiativ. Avhold klasseråd, foreslå at klassen går på kino sammen, og plukk opp de små tingene. Vær på vakt, for du skal tale elevenes sak og gjøre slik at alle blir hørt.

Tanken med elevrådet er at det skal være elevenes talerør på skolen. Det er flere elever på skolen enn lærere og rektor til sammen. Ingen skole har 100 rektorer. Det er da selvfølgelig at den største gruppen på skolen, elevene, skal ha muligheten for å påvirke sin egen skolehverdag. Elevene vet hvor skoen trykker, de som kjenner den på kroppen hver dag.

Saker for elevrådet

Det er ingen begrensninger på hva elevrådet kan arbeide med. Alt som engasjerer elevene er gode elevrådssaker, enten det handler om varetilbud i kantina, lærernes undervisningsmetoder eller rettferdighet i verden. Elevrådssakene må ikke nødvendigvis handle om skolen.

En god elevrådssak er:

- Konkret – det er lett å forstå hva man skal gjøre.
- Gjennomførbar – det er mulig å få det til før man er ferdig med skoleåret.
- Målbar – det er mulig å se resultater i etterkant.

Alle tillitsvalgte må bidra til at informasjon fra elevrådet blir gjort godt kjent for resten av elevene på skolen. Verken innkallinger eller referater må nødvendigvis være hemmelige dokumenter bare noen får se. Det er lettere å få tilbakemeldinger hvis flere vet hva som foregår.

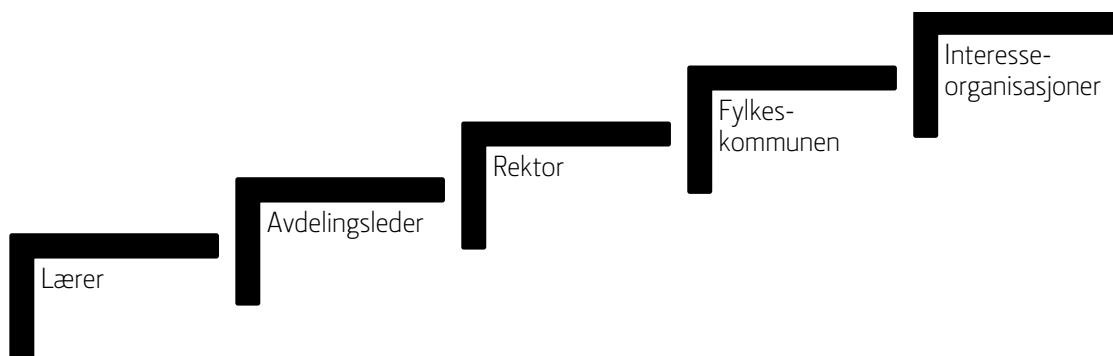
Ideer til hva elevrådet kan jobbe med:

Idrettsdag	Idékasse	Utflykter
Helsetjeneste	Renholdet på skolen	Speil i garderober
Skidag	Klassefotografering	Facebookpage
Elevstyrt dag	Elevrådsstand	Twitterprofil
Temperaturmålere i klasser	Donytt	Elevrådskontor
Klokker	Psykososialt skolemiljø	Årbok
Kantineutvalg	Undervisningsevaluering	Bedre rådgivning

Hvordan jobbe med en sak

Elevrådet får en sak, men vet ikke helt hva en skal gjøre. Her er en måte å jobbe på:

1. Diskuter i elevrådet. Få innspill fra så mange som mulig, og la alle som ønsker det få fremme sine synspunkter.
  2. Få med elevene. Ta saken med til klasserådet – det er tross alt elevene dere taler for. Husk å rapportere ofte tilbake om hva som skjer.
  3. Finn de gode argumentene. Vær saklige og konstruktive, og få det ned på papir.
  4. Velg et verktøy. Finnes det andre måter dere kan fremme saken deres på? Media, aksjonisme, kampanje, møter, etc.
- Ha gjerne faste møter med ledelsen tjener man på. Skaper kontinuitet i arbeidet og elevrådet kommer lettere til ordet hos skoleledelsen.
  - Det må være samarbeid innad i elevrådet og mellom elevrådet og ledelsen, husk at dere jobber jo sammen for verdens beste skole.

Når dere jobber med en sak bør dere alltid tenke på å holde saken på laveste mulig nivå. Det er ingen grunn til å involvere rektor dersom man kan snakke med læreren først. Husk at hvis dere trør feil, så er det større sjanse for å snuble.

Hvordan heve den faglige kompetansen

Elevrådsmentor

Det er mulig for elevrådet å få en elevrådsmentor. Altså en person som følger opp og veileder elevrådet samt gir informasjon om hva som skjer i Elevorganisasjonen. Har ikke skolen allerede det kan man sende en epost til mentor@elev.no og få en kjapt.

EO-kontakt i elevrådet

En person i elevrådet eller elevrådsstyret har en fast kontakt med Elevorganisasjonen og som informerer kontinuerlig om hva Elevorganisasjonen gjør i fylket og nasjonalt. Eo-kontakten har f.eks. ansvar for å informere om seminarer, elevforsamlinger, møter og andre arrangement.

Seminar

Delta på aktuelle elevrådsseminarer. Både fylkeskommunen, kommunene og Elevorganisasjonen tilbyr i løpet av året skoleringer og seminarer for elevrådsleder, elevrådsstyret og hele elevrådet. Ikke gå glipp av en unik mulighet til å tilegne deg verdifull kunnskap!

Elevrådskontakt som er flink

Selv om dere vet best hvordan elevene vil ha det på skolen, er det veldig greit å ha en elevrådskontakt som er god til å følge med og hjelpe dere igjennom de sakene dere ønsker. Denne personen vet som regel også hva som har størst mulighet å få gjennomslag for.

Arbeidsgruppe

Flere hoder tenker bedre enn ett. Om vanskelige eller store, krevende saker dukker opp, så kan det være lurt å sette ned en gruppe som jobber med dette. Både for å ha alt mer organisert og under kontroll, men også fordi det er lettere å få gjort noe og komme frem til noe når man er en gruppe på 6 mennesker enn når et elevrådet på 30-80 personer skal komme med sine meninger.

Observatør på ledelsesmøter

Som observatør følger du bare med på hva som tas opp på møtene, men du kan si din mening på vegne av elevrådet. Du har ikke stemmerett, men kan likevel påvirke! Dette kan være med på å gi dere et bedre innblikk i hva som rører seg på skolen og er en ideell arene for å fremme egne forslag, men samtidig ta vare på elevenes interesser.

Ansvar og funksjoner

Elevrådsleder er leder for både elevrådet og elevrådsstyret. Lederen er øverste ansvarlige for at det er aktivitet i elevrådet, og at vedtakene i elevrådet følges opp. Elevrådslederen er elevrådets ansikt og stemme både innad på skolen og utad. En dyktig leder må være flink til å delegere oppgaver for å inkludere flest mulig i arbeidet og sørge for å ha oversikt over hvilke aktiviteter som foregår til enhver tid.

Nestleder er elevrådslederens høyre hånd, og deler ansvaret med lederen. Nestlederen må sørge for å ha like god oversikt over elevrådets aktivitet som lederen. Leder og nestleder må avklare seg imellom

hvordan de vil fordele arbeidsoppgaver. Nestlederen er leders stedfortreder, når han/hun ikke kan stille opp. Se også teksten om elevrådsleder.

Sekretær holder orden på innkallinger til og referater fra møtene i elevrådet og elevrådsstyret. Normalt er det sekretæren som skriver innkallinger og referat. Post og e-post til elevrådet som bør tas vare på sørger sekretæren for at blir lagret elektronisk og/ eller oppbevart på elevrådskontoret.

Andre ansvarsområder fordeles på styremedlemmene. I noen elevråd har styremedlemmene egne titler med ansvar for et saksområde, for eksempel rettighetsansvarlig, økonomiansvarlig, arrangementsansvarlig, informasjonsansvarlig, sosialansvarlig, komitéansvarlig osv. Første styremøte etter styret er valgt bør man bruke på å diskutere og konstituere elevrådsstyret.

Åtte ideer til et bedre elevråd:

- 1. Facebook-gruppe**
Opprett en gruppe på facebook som alle de tillitsvalgte blir invitert til. Her kan de tillitsvalgte komme med innspill og forslag til saker som burde tas opp. De fleste elevene er vel oftere på facebook enn på It's learning eller Fronter.
- 2. Innkalling med saksliste**
Dersom de tillitsvalgte får innkalling med saksliste en uke før møtet så har de mulighet til å forberede seg. Forbredte tillitsvalgte betyr bedre debatter og et mer konstruktivt møte.
- 3. Bruk klasseråd!**
Få elever til å bli aktive i skolemiljø og andre viktige spørsmål gjennom klasseråd. Det er viktig at alle elever har mulighet til å fremme saker overfor elevrådet, noe som gjøres gjennom klasseråd. Dette er med på å styrke elevdemokratiet.
- 4. Ordstyrer og referent på møtet**
For et strukturert og konstruktivt møte er det lurt å ha en som styrer og en som referer møtet. Det er viktig at alle referater arkiveres og tas vare på til senere. Det er en fordel for både sittende og senere elevråd. Tenk så kult det hadde vært om dere tar opp en sak, og har et arkiv hvor dere kan finne ut om tidligere elevråd har jobbet med denne saken tidligere.
- 5. Møterege**
Innfør gjerne tidlig i året møterege for elevrådet. Det kan være hvordan man skal debattere, hvordan valg skal forgå osv. Altså en slags type vedtekter.
- 6. Vær sosiale**
Elevråd er ikke bare møter og papirer. Ta initiativ til sosiale aktiviteter som f.eks pizzakveld, avslutning i forkant av ferier, utflukter, skoleringer, etc
- 7. Utfordringer? Lag en arbeidsgruppe**
Er det en sak som krever ekstra mye arbeid, kan det være lurt å sette ned en arbeidsgruppe som jobber spesifikt med den ene saken. Det kan være f.eks juleballkomité, aktivitetsgruppe, informasjonsgruppe, etc
- 8. Trekk inn eksterne!**
Det er alltid spennende med nye personer, og det både nyttig og lærerrikt å ta inn eksterne personer. Bruk gjerne eksterne personer til skolering. Det kan være f.eks. elev- og lærlingombudet, Elevorganisasjonen, etc. Inviter gjerne rektor med på noen elevrådsmøter, slik at rektor kan informere, men også få informasjon og innspill fra elevrådet.